

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 17962-03-20 נחום ואח' נ' WIZZ AIR

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת אושרית הובר היימן

תובעים

1. אלעד נחום
2. אלה סטוטלנד
3. מיכאל סטוטלנד
4. רפאל רויטל
5. אסתר כהן
6. מור רצאבי
7. מרים יצחקבייב
8. מורג לבקוביץ רצאבי
9. זהבה רצאבי
10. ליהי אלוני רצאבי
11. בלה אבידוב
12. ענבר רצאבי
13. יבגניה קרסוביצקי
14. סרגיי קרסוביצקי
15. רון גליקמן
16. מיטל גליקמן
17. אורן שיני
18. ארז כהן

ע"י ב"כ עוה"ד אשר רוטבאום

נגד

WIZZ AIR HUNGARY KFT

נתבעת

ע"י ב"כ עוה"ד גדעון ארנון ואסף ניר

פסק דין

1. עסקינן בתביעה אזרחית כספית, ע"ס 90,000 ₪ שעילתה
2. בהוראות חוק שירותי תעופה (פיצוי וסיוע בשל ביטול טיסה או שינוי בתנאיה), תשע"ב –
3. 2012 (להלן: "החוק" או "חוק שירותי תעופה").
- 4.
- 5.
- 6.

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 17962-03-20 נחום ואח' נ' WIZZ AIR

תיק חיצוני:

העובדות אשר אינן שנויות במחלוקת:

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
 - 27
 - 28
 - 29
 - 30
 - 31
 - 32
 - 33
 - 34
1. ביום 17.01.20, היו התובעים לקוחותיה של הנתבעת, שהינה מפעיל טיסה כהגדרת החוק, בטיסה בנתיב תל אביב – קראקוב, שמספרה W65098 (להלן: "הטיסה"). שעת המראה המתוכננת של הטיסה, הייתה 10:45, ושעת הנחיתה המתוכננת 13:25. ביום הטיסה, ולאחר המתנה ממושכת, הודיעו נציגי הנתבעת לתובעים, כי הטיסה לא תצא כמתוכנן ולמעשה לא תצא כלל.
2. הצדדים אינם חלוקים, כי בנסיבות המקרה, עסקינן בטיסה שנכנסת בגדרי הגדרת "טיסה שבוטלה", עפ"י החוק.
3. עוד אין מחלוקת בין הצדדים, כי הטיסה תוכננה להתבצע באמצעות מטוס הנתבעת, אשר אמור היה להמריא מנמל התעופה בקראקוב, בשעה 09:50 (טיסה מס' W65097) ולנחות בישראל, אך מאחר ואותה טיסה בוטלה, כך גם הטיסה נשוא המחלוקת לא יצאה אל הפועל.
4. בנוסף, אין חולק כי ביום 12.02.20, פנו התובעים בכתב, באמצעות בא כוחם, לנתבעת בדרישה לפיצוי הכספי הקבוע בחוק, וכי בתשובת הנתבעת, מיום 19.02.20, נדחתה דרישה זו בטענה שאין עילה לפיצוי הואיל והטיסה בוטלה בעטיים של תנאי מזג אוויר קשים.

תמצית טענות הצדדים:

טענות התובעים:

5. לטענת התובעים, בנסיבות ביטול הטיסה קמה להם הזכות לפיצוי סטטוטורי, ע"ס 2,080 ₪ לנוסע, בהתאם להוראות סעיף 6(א) לחוק והתוספת הראשונה לו.
6. בהקשר זה נטען, כי הנתבעת לא הוכיחה את תנאי ההגנה הקבועים בסעיף 6(ה) לחוק, המעניקים פטור מתשלום הפיצוי.
7. בנוסף, טענו התובעים, כי יש לחייב את הנתבעת בתשלום פיצוי לדוגמה, זאת מאחר שהנתבעת לא שילמה לתובעים ביודעין את הפיצוי הקבוע בחוק, ומשכך נאלצו לפנות לערכאות על כל המשתמע מכך.
8. לצרכי אגרה, העמידו התובעים את סכום תביעתם, ע"ס 5,000 ₪ עבור כל נוסע.

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 17962-03-20 נחום ואח' נ' WIZZ AIR

תיק חיצוני:

טענות הנתבעת:

1
 2 9. לטענת הנתבעת, בעטיים של תנאי מזג אוויר קיצוניים ששררו בנמל התעופה בקראקוב
 3 לאורך כל אותו היום, שהתאפיינו בין היתר בערפל קפוא וכבד שפגע משמעותית בראות,
 4 בוטלו טיסותיה בקו קראקוב – תל אביב – קראקוב. בהקשר זה נטען, כי עקב נסיבות מזג
 5 אוויר קיצוני שהוכרו בדין כ"כוח עליון", נאלצה הנתבעת, הכפופה להוראות הדין ורשויות
 6 הפיקוח על הטיסה, לבטל את הטיסה לכלל הנוסעים, והתובעים ביניהם. לפיכך, טענה
 7 הנתבעת, כי מתקיימים בענייננו תנאי ההגנה הקבועים בסעיף 6(ה) לחוק שירותי תעופה,
 8 שכן ביטול הטיסה נבע מנסיבות חיצוניות שאינן בשליטת הנתבעת, ומכאן שאין לחייבה
 9 בתשלום הפיצוי הסטטוטורי לתובעים.

10
 11 10. זאת ועוד לטענת הנתבעת, אף אם יקבע בית המשפט כי התובעים זכאים לפיצוי, הרי שאי
 12 פיצוי התובעים מקורו בטעות שנעשתה בתום לב, ולא בהפרה מודעת של חוק שירותי
 13 תעופה, ומשכך התובעים אינם זכאים לפיצויים לדוגמה. כן, התבקש בית המשפט בהקשר
 14 זה, להתחשב במצבן של חברות התעופה, בהן הנתבעת, בעידן משבר הקורונה.
 15

הראיות שהונחו בפני בית המשפט:

16
 17 11. מטעם התובעים, הוגש תצהירו של התובע 1, מר אלעד נחום. התובע התייצב למתן עדות.
 18 בפועל, לא נוהלה חקירה נגדית ממשית בענייננו.
 19

20 12. הנתבעת הגישה תצהיר עדות ראשית של מנהלת חוויית לקוח אצל הנתבעת, גב' Ewa
 21 Danecka Latka (להלן: "גב' אווה" / "עדת הנתבעת"). לתצהירה צורפו המסמכים
 22 שלהלן:

- 23 • מסמך הנטען להיות דו"ח מזג אוויר של (METAR Meteorological
 24 Aerodrome Report), אשר נועד להוכיח את תנאי מזג האוויר בנמל התעופה
 25 בקראקוב, ביום 17.01.20 (נספח A)
- 26 • שני מסמכים הנטענים להיות הודעות עדכון מהמנהל התורן במרכז השליטה
 27 המבצעית של הנתבעת בשדה התעופה בקראקוב, הקובע שעל הטיסה להתבטל
 28 בשל העדר יכולת המטוס להמריא או לנחות בשדה התעופה בקראקוב ביום
 29 הטיסה (נספחים B1 – B2).
- 30 • מסמכים הנטענים להיות העתקים של דפי מידע למסלולים בשדה בתעופה
 31 בקראקוב ובו מפורטים תנאי הראות האופקית והאנכית המינימליים של
 32 מטוס הנתבעת להמראה ולנחיתה (נספחים B1 – B2).

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 17962-03-20 נחום ואח' נ' WIZZ AIR

תיק חיצוני:

- 1 • מסמך הנטען להיות תרשים הגישה למסלול בקראקוב שבו מצוינים תנאי
- 2 המינימום של הנתבעת להמראה ולנחיתה בנמל התעופה בקראקוב (להלן:
- 3 "MINIMA") (נספח D).
- 4 • מסמך הנטען להיותו העתק מדפי אתר Flight Stats המעיד על דחיה/ביטול
- 5 של טיסות בשדה התעופה בקראקוב ביום 17.01.20 (נספח E).

דין והכרעה:

13. כפי שהובהר לעיל, אין חולק כי התובעים הינם נוסעי הנתבעת שהונפקו להם כרטיסי טיסה, וכי טיסתם בוטלה, בהתאם להגדרות החוק. משמעות הדברים היא, שתנאי סעיף 6(א)(3) לחוק שירותי תעופה לזכאות לפיצוי כספי ("נוסע שהונפק לו כרטיס טיסה לטיסה שבוטלה, יהיה זכאי לקבל ממפעיל טיסה או מהמארגן הטבות אלה" – (3) פיצוי כספי כאמור בתוספת הראשונה"), מתקיימים בענייננו. לפיכך, עובר הנטל לכתפי הנתבעת, לשכנע כי עומדת לה ההגנה עפ"י החוק, שבעטיה פטורה היא מפיצוי התובעים.
14. כאמור, לטענת הנתבעת, עומדת לה ההגנה הקבועה בסעיף 6(ה)(1), לפיו:
- "(ה) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ג), נוסע שטיסתו בוטלה לא יהיה זכאי לפיצוי כספי כאמור בתוספת הראשונה, אם מפעיל הטיסה או המארגן הוכיח כי התקיים אחד מאלה:
- (1) הטיסה בוטלה בשל נסיבות מיוחדות שלא היו בשליטתו, וגם אם היה עושה כל אשר ביכולתו – לא היה יכול למנוע את ביטולה בשל אותן נסיבות."
- (2) הטיסה בוטלה בשל שביתה או השבתה מוגנות;
- (3) הטיסה בוטלה כדי להימנע מחילול שבת או חג".
- (ההדגשה אינה במקור א.ה.ה.)
15. הנה כי כן, בהתאם להוראות הסעיף, על מנת שבית המשפט יפטור את הנתבעת מתשלום הפיצוי הסטטוטורי, עליו להשתכנע, כי התרחשו בענייננו נסיבות מיוחדות, שלא היו בשליטת הנתבעת וגם אם הייתה עושה כל שביכולתה, לא הייתה יכולה למנוע את ביטולה של הטיסה בשל אותן הנסיבות.
16. טענת הנתבעת היא, כי ביטול הטיסה נבע מתנאי מזג אוויר קיצוניים ויוצאי דופן, שבעטיים תנאי הראות לא אפשרו למטוסי להמריא ולנחות בנמל התעופה בקראקוב. כך, הצהירה העדה מטעמה. בנסיבות אלו, טיסה מס' W65097, שהייתה אמורה להמריא מקראקוב

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 17962-03-20 נחום ואח' נ' WIZZ AIR

תיק חיצוני:

1 לת"א בוטלה, ובד בבד בוטלה גם הטיסה נשוא הליך זה, בנתיב ת"א – קראקוב, שאמורה
2 הייתה להתבצע באמצעות אותו כלי טיס. הנתבעת טענה, כי בנסיבות האמורות, שהיו
3 בבחינת כח עליון שאינו בשליטתה, אין דבר שהייתה יכולה לעשות כדי למנוע את ביטול
4 הטיסה. אם כן, אפוא, עלינו לבחון, האם עלה בידי הנתבעת להוכיח, כי נסיבות ביטול
5 הטיסה נכנסות בגדרי תנאי ההגנה. לאחר שבחנתי את כלל הראיות שהובאו לפניי, מצאתי
6 כי התשובה לשאלה זו הינה שלילית. להלן יפורטו נימוקיי מסקנתי זו;
7

8 17. ראשית, ראוי שנתעכב על מיהותה של העדה אותה בחרה הנתבעת להביא לפני בית המשפט
9 וטיבם של המסמכים שצירפה לתצהירה. גב' אווה העידה, כי היא משמשת כמנהלת חוות
10 לקוח אצל הנתבעת. אמנם, עפ"י עדותה, בעבר תפקדה העדה כחלק מצוות טיסה אקטיבי
11 והיא עובדת בתפקידי ניהול בנתבעת מזה 16 שנה, אולם בכל הנוגע לאירוע נשוא התביעה,
12 העדה לא הייתה חלק מצוות הטיסה וגם לא נמנתה על מקבלי ההחלטות, וכן לא ערכה אף
13 אחד מהמסמכים שצורפו לתצהירה. הדוחות שצורפו לתצהיר לא הוגשו באמצעות עורכם
14 ולא הוכח ביחס להם כי הם נכנסים בגדר רשומה מוסדית ומהווים ראיה לאמיתות תוכנם.
15 בנוסף, על הנתבעת מוטל לתרגם את הדוחות וזאת לא נעשה על ידה. גם המיילים שנערכו
16 ע"י מר גבור, מנהל המשמרת אצל הנתבעת בקראקוב ביום הטיסה (נספחים B1 – B2), לא
17 הוגשו באמצעות עורכם, וזאת מבלי שניתן לכך הסבר כלשהו ע"י הנתבעת. לעניין זה יוער,
18 כי עדותה של גב' אווה נשמעה בהיוועדות חזותית, לבקשת הנתבעת, על מנת לחסוך את
19 זימונה לישראל (בעטיין של מגבלות הקורונה) ונדמה לכאורה, כי לא הייתה כל מניעה
20 לשמוע גם את עדותו של מר גבור באותו האופן בדיוק. הואיל והנתבעת בחרה שלא להעיד
21 את מנהל המשמרת, אשר וודאי יכול היה לספר על נסיבות המקרה והליך קבלת ההחלטות,
22 מידענו אישית, הרי שעובדה זו נזקפת לחובתה. לא זו אף זו: למעשה, לא הוצגה לפנינו
23 עדות של גורם כלשהו שנכח באירוע נשוא התובענה: לא קברניט, לא דייל, לא איש צוות
24 קרקע, לא איש צוות תפעול, לא גורם הנהלה, לא ספק שירותים, לא בעל תפקיד רשמי של
25 נמל התעופה ולא כל גורם אחר שנכח באירועים בזמן אמת.
26

27 18. יוצא מן האמור, כי העדות שהובאה, בסופו של דבר, ע"י הנתבעת לפני בית המשפט היא
28 עדות מפי השמועה בעיקרה. בנקודה זו, ראוי להזכיר את טענת ב"כ הנתבעת, לפיה לו סברו
29 התובעים שמהתצהיר עולה עדות מפי השמועה היה עליהם להתנגד לכך בשלב מוקדם יותר
30 ולעתור למחיקתו של התצהיר. דינה של טענה זו להידחות. החובה להביא את הראיה
31 הטובה ביותר לפני בית המשפט, מוטלת על הצדדים - כל צד עפ"י נטליו. אין לגלגל לפתחו
32 של בעל דין, את הנטל לתקן, להעיר ולהתריע בפני הצד שכנגד, כי הראיות אותן בחר להציג
33 אינן מספקות, ובכך לאפשר לו לנסות ולבצע מקצה שיפורים. יתכן, כי יהיה מקום
34 להתערבות מוקדמת של בית המשפט, בראיות שהוגשו ובטרם ניהול הוכחות, בנסיבות של

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 17962-03-20 נחום ואח' נ' WIZZ AIR

תיק חיצוני:

1 פערי כוחות בין בעל דין אחד לרעהו, כמו במקרה של בעל דין שהינו אדם פרטי בלתי מיוצג.
2 ואולם, אין זה המקרה בו עסקינן; הנתבעת הינה גוף מסחרי, בינלאומי, גדול ועתיר
3 משאבים, המיוצג משפטית, וחזקה עליה כי קיבלה כל החלטותיה בהליך שבכותרת, לאחר
4 מתן ייעוץ מקצועי ובחינת כלל השיקולים הרלוונטיים. יתרה מכך, כלל הראיה הטובה הוא
5 בבחינת מושכלות יסוד במשפטינו ואין אנו עוסקים בראיה או טענה מפתיעה שהציג ב"כ
6 התובעים במסגרת דיון ההוכחות. לפיכך, אני קובעת כי העובדה שבחרה הנתבעת להביא
7 לפני בית המשפט את עדותה של גב' אווה, חלף עדות של גורם שביכולתו להעיד על הדברים
8 מידיעה אישית, וכן בחרה להציג מסמכים שלא באמצעות עורכם ושלא הוכח לגביהם כי
9 הם מהווים רשומות מוסדיות, נזקפת לחובתה מן הבחינה הראייתית והמשקל שיינתן
10 לראיות אלו יהיה נמוך, בהתאם (ראה לעניין זה - ע"א (מחוזי ת"א) 26921-07-10 קרבר נ'
11 נתיבי אוויר אוסטריים Austrian Airlines (פורסם בנבו 13.2.2011), וכן ע"א 45537-10-
12 21 (מחוזי מרכז) יונייטד איילינס אינק. נ' קגן (פורסם בנבו, 23.05.22).
13
14 19. העניין הבא שיש לדון בו הוא הפרשנות שניתנה לפטור מפיצוי לפי סעיף 6(ה) לחוק.
15 לעניין זה, יפים דבריו של כבוד השופט מזרחי בפסק דינו שניתן ב - תא"מ (שלום רח')
16 69167-11-16 אורי רגב ואח' נ' אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ (פורסם בנבו), שם סקר
17 את הסייג לפיצוי הקבוע בחוק, בפסיקת הערכאות השונות בישראל וקבע, כי יש לפרש
18 בצורה דווקנית ומצמצמת את צירוף המילים "נסיבות מיוחדות", לאמור:
19
20 "בהחלט יש להעניק למילים "נסיבות מיוחדות" פרשנות מצמצמת ביותר, והן
21 מתיישבות עם המילים "שלא היו בשליטתו". כלומר, רק נסיבות שהן בבחינת
22 "כוח עליון", כגון מזג אוויר פתאומי ובלתי צפוי, אסונות טבע כלליים, מלחמות,
23 שביטות רוחביות בלתי צפויות, תקלה מובנית כללית בסוג כזה של מטוסים
24 וכיו"ב, יצדיקו את הפטור"
25 בית-המשפט חייב להעניק לחוק פרשנות שמעודדת את הנתבעת לשפר ולתקן
26 את דרכיה, למצוא דרכים שונות להתגבר על תקלות טכניות, להתייעל, תוך
27 צמצום האפשרות לפגיעה בנוסעים, אף במחיר כלכלי מסוים שירבוץ לפתחה".
28 (ההדגשה אינה במקור – א.ה.ה.)
29
30 20. אמנם, בשונה מענייננו, במקרה הנ"ל, דן כב' השופט מזרחי בנסיבות שבהן טענה הנתבעת
31 להגנה בשל תקלה טכנית, אולם הקביעות רלוונטיות גם למקרה בו עסקינן; כאמור, נקבע
32 בפסק הדין כי יש ליתן פרשנות מצמצמת ודווקנית להוראות הפטור מפיצוי וזאת לנוכח
33 הרציונל שבבסיס חוק שרותי תעופה. יתרה מכך, גם כאשר מתייחס כב' השופט מזרחי
34 בפסק הדין, לביטול טיסה בעקבות תנאי מזג אוויר, קביעתו היא כי ההגנה הקבועה בסעיף

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 17962-03-20 נחום ואח' נ' WIZZ AIR

תיק חיצוני:

1 (ה) תחול במקרה של מזג אוויר פתאומי ובלתי צפוי. פרשנות זו מקובלת עלי ויפה היא
2 לענייננו.
3

4 21. גם בפסק הדין שניתן ב - ת"ק (י-ם) 32765-06-16 רות ברגר נ' קרואטיה איירליינס
5 (פורסם, 30.8.16) נקבע:

6 "...אכן, ככלל, אירוע מזג אוויר קיצוני (ולא רק פגעי מזג אוויר או תנאי מזג אוויר
7 קשים) יכול וייכנס בגדר נסיבה מיוחדת. ברם, הנתבעת לא הוכיחה כי מדובר
8 היה באירוע קיצוני פתאומי לא צפוי, למעט אמירתה בעלמא. מכת ברק בתנאי
9 מזג קשים שנחזו מראש, היא צפויה."

10 ובהמשך:

11
12 "הנה כי כן, הנתבעת לא עמדה בנטל להוכיח שנקטה בכל האמצעים הסבירים
13 כדי למנוע את היקרות התקלה מבעוד מועד. כך, הנתבעת גם לא הוכיחה כי נקטה
14 בכל האמצעים האפשריים כדי להביא את התובעים ליעדם מרגע התקלה, ובכלל
15 זה כי ניסתה לשבץ את התובעים בטיסה חלופית גם על ידי מפעיל אווירי אחר,
16 לרבות חניות ביניים, ולפחות להראות מאמצים שננקטו לשם כך, אפילו לא נשאו
17 פרי. הנטל להראות כי שילובם בטיסה חלופית לא היה אפשרי – מוטל עליה (ראו
18 למשל 192/83 אל על נתיבי אוויר לישראל בע"מ נ' נעמת, פ"ד לח (4) 57; ע"א
19 (חי) 1346/05 איבריה נתיבי אוויר ספרדיים בע"מ נ' ד"ר לורבר (9.4.2006))."

20
21 22. על כן, בהמשך לפסיקות בתי המשפט, לא כל מזג אוויר קיצוני מהווה "נסיבות מיוחדות".
22

23 23. האם עלה בידי הנתבעת להוכיח כי מזג האוויר ביום 17.01.20, היה קיצוני וחריג?

24 להוכחת תנאי מזג האוויר, הגישה הנתבעת תצהירה של גב' אווה, בו נכתב כי תנאי מזג
25 האוויר ששררו ביום המיועד לטיסה היו יוצאי דופן וחריגים, וכן הוגש מסמך אשר ביחס
26 אליו העידה עדת הנתבעת כי עסקינו בדו"ח מזג אוויר של (METAR Meteorological
27 Aerodrome Report), אשר נועד להוכיח את תנאי מזג האוויר ששררו בנמל התעופה
28 בקראקוב, ביום 17.01.20 (נספח A). ביחס לדו"ח הצהירה העדה, כי מדובר במסמך רשמי
29 המתקבל אצל הנתבעת, כמו גם אצל כל חברות התעופה, מאת הרשויות (עמ' 6, ש' 6 – 7).
30 נטען, כי מהמסמך שהתקבל אצל הטייסים, 70 דקות לפני הטיסה בקו קראקוב – ת"א,
31 עלה כי תנאי הראות אינם עולים כדי תנאי המינימום של הנתבעת לביצוע המראות ונחיתות
32 (MINIMA), ולפיכך בוטלה טיסה זו, ונד בנד, גם הטיסה במסלול ההפוך, קו ת"א –
33 קראקוב, היא טיסת התובעים.

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 17962-03-20 נחום ואח' נ' WIZZ AIR

תיק חיצוני:

24. ואולם, עדות זו מעלה מספר קשיים: ראשית, כאמור לעיל, עדותה של גב' אווה היא עדות מפי שמועה. שנית, לא הוכח מקורו של הדו"ח והוא גם לא תורגם לעברית וזאת בניגוד לדין. שלישית, גם אם לא נחמיר עם הנתבעת בפן הראייתי ונאמר שגב' אווה, שעפ"י עדותה שהתה במשרדי הנתבעת ביום הטיסה, יכולה להעיד על תנאי מזג האוויר ששררו באותו יום מידיעתה אישית, וכן יכולה להעיד עפ"י ידיעותיה שלה שהדו"חות הם מסמך רשמי, שלא נערך ע"י שום גורם אצל הנתבעת, עדיין עולות שאלות רבות שלא ניתנה להן תשובה בראיות הנתבעת; כך, לא הוכח האם מדובר במזג אוויר חריג ופתאומי? מה היה מזג אוויר בימים שקדמו ליום 17.01.20? האם היו התנאים שונים באופן קיצוני מאלו ששררו ביום הטיסה? האם לא ניתן היה לצפות את מזג האוויר ותנאי הראות שנבעו ממנו? האם בחודשי ינואר בקראקוב בשנים האחרונות נצפה מזג אוויר שכזה, או שמא דובר על תנאים בלתי שגרתיים, פתאומיים, בלתי צפויים וחריגים? זאת ועוד, עפ"י עדותה של גב' אווה דו"חות מזג האוויר מתקבלים אצל הנתבעת, באופן קבוע מדי חצי שעה, וכך התקבלו גם לאורך הימים והשעות שקדמו למועד הטיסה המתוכנן, אם כן – לא הוסבר, מהי הסיבה בעטיה רק פרק זמן קצר עובר למועד הטיסה המתוכנן, הוחלט לבטלה? כמה זמן מראש הייתה ידועה התחזית? מדוע לא הציגה הנתבעת חוות דעת מטאורולוגית, או למצער נתונים באשר למזג האוויר בקראקוב בתקופה המדוברת ובאופן יחסי לשנים קודמות?
25. הנה כי כן, נמצאנו למדים, כי טענתה של גב' אווה, עדת הנתבעת, כי מדובר היה במזג אוויר "חריג וקיצוני", נטענה בעלמא, וכי למעשה לא הובאה כל ראיה מטעם הנתבעת להוכחת טענה זו.
26. כאמור לעיל, הנטל להוכחת התקיימותו של החריג המנוי בסעיף 6(ה)(1) לחוק מוטל על כתפיה של הנתבעת. המדובר **במבחן אובייקטיבי** במסגרתו נבחנת השאלה האם חברת תעופה סבירה **יכולה הייתה לצפות** את הנסיבות שהובילו לביטול הטיסה. במקרה זה שלפניי, וכפי שפורט לעיל, הנתבעת לא המציאה די ראיות בכדי לעמוד בנטל זה ולהוכיח, כי לא הייתה לה יכולת לצפות את תנאי מזג האוויר בעטיים בוטלה הטיסה.
27. יתר על כן, גם אם נקבל את טענת הנתבעת כי במועד הטיסה שררו תנאי מזג אוויר קיצוני וחריג, הרי לא עמדה הנתבעת בנטל להוכיח שנקטה בכל האמצעים הסבירים למנוע את ביטולה של הטיסה. גם לעניין זה, המבחן הוא אובייקטיבי, ואנו נדרשים לבחון, באילו אמצעים סביר לדרוש מחברת תעופה לנקוט כדי לעמוד בתנאי סעיף החוק.
28. נטען ע"י הנתבעת, כי לא ניתן לצפות ממנה, או מכל חברת תעופה אחרת, שתחזיק בכל עת ובכל נמל תעופה מטוס חלופי, ולחלופין תחזיק באופן קבוע אופציה זמינה מיידית לחכירת

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 17962-03-20 נחום ואח' נ' WIZZ AIR

תיק חיצוני:

- 1 מטוס של חברה אחרת. עוד נטען, כי בנסיבות המקרה דנן, גם חכירת מטוס לא הייתה
2 מונעת את ביטול הטיסה, מאחר שהתהליך היה נמשך יותר מ 8 – 10 שעות, וכן הואיל
3 וממילא תנאי מזג האוויר לא אפשרו נחיתה ולכן מטוס חלופי לא היה פותר את הבעיה.
4
5 29. ואכן, כאמור, יכולים אנו לדרוש מהנתבעת, בהתאם להוראות החוק, להוכיח אך כי נקטה
6 באמצעים הסבירים למנוע ביטול הטיסה, ואולם התרשמותי היא גם אלו לא התבצעו
7 במקרה דנן. ובמה דברים אמורים?
8
9 30. ראשית, מדבריה של עדת הנתבעת מתברר, כי למעשה לא נעשה כל ניסיון ולו המינימלי
10 והראשוני ביותר לאיתור חלופה עבור נוסעיה, בכדי לנסות ולמנוע את ביטולה של הטיסה.
11 כך, למשל עולה כי בזמן אמת לא נבחנה כלל האפשרות של חכירת מטוס. כשנשאלה על כך
12 העדה היא נתנה הערכה כללית בלבד לעניין זה:
13
14 "זה לא משהו שאני יכולה להעריך אד הוק שמדובר בחכירת המטוס תלוי אם יש
15 צד מוכר, אם הנכס זמין בנמל התעופה, ואם אין איזה נכס זמין צריך להביא מנמל
16 תעופה אחר. בנוסף לכך, הצד המוכר צריך להיות לו צוות שהוא נח די הצורך והוא
17 מוסמך ולאחר מכן צריך להפעיל את הטיסה וכל זה רק מדובר בצעדי הכנה. צלע
18 אחרת היא האישורים מהסמכויות משני הצדדים המעורבים ומרשויות התעופה
19 האזרחית ואישור להפעיל את המסלול הנדון, לאחר מכן יש משהו שאנחנו נוהגים
20 לכנות אותו "סלוט" שפירושו המשא ומתן בין שני שדות התעופה המעורבים,
21 וכל זה לא יכול להיות קצר יותר מ-8 עד 10 שעות אבל בסופו של דבר אי אפשר
22 היה לחכור על פי התנאים הקיימים אז בקרקוב ובסופו של דבר תנאי השטח הם
23 אלה שקובעים את ההתפתחויות. בכל מקרה, כפי שאמרתי תנאי מזג האוויר לא
24 אפשרו נחיתה בקרקוב בין אם זה נכס שלנו או צד אחר, ואנחנו צריכים להתייחס
25 לצרכי הלקוחות שאפשרות זו הייתה יוצרת שיבוש גדול יותר ועיכובים מצטברים
26 ובסופו של דבר העברה לנמל תעופה אחר." (עמ' 12 ש' 4-14)
27
28 כאשר נשאלה העדה ישירות, האם במקרה דנן נעשה ניסיון כלשהו לחכור מטוס מחבי
29 תעופה אחרת או להוציא מטוס של הנתבעת בייעד אחר בעולם, כדי שהטיסה תצא מת"א
30 במועד, השיבה:
31
32 "לפי הנהלים הסטנדרטים שלנו אנחנו תמיד צריכים לחפש פתרון כדי לאפשר
33 הפעלתן של כמה שיותר טיסות, ואנחנו מחפשים את האמצעים האפשריים
34 למשל טיסת צ'רטר או מציאת ציוד או כלים אחרים, אבל פה מדובר בנוהל

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 17962-03-20 נחום ואח' נ' WIZZ AIR

תיק חיצוני:

- 1 הסטנדרטי והיסודי, קודם כל סיבת השיבוש הוא הגורם המכריע, וכיוון
2 שהסיבה הייתה מזג הוויר, כל הבאת מטוס צ'רטר, גם אם היינו פונים לסמכויות
3 הרלוונטיות ומשיגים את האישורים זה לא היה חוקי לאפשר נחיתה בקרקוב על
4 פי התנאים שהיו קיימים בשטח" (עמ' 11, ש' 3 – 7).
- 5
- 6 31. מן האמור עולה, כי הנתבעת לא פעלה כלל לנסות לאתר אלטרנטיבה. נשוב ונזכיר, כי
7 הנתבעת בחרה, מסיבות השמורות עמה, שלא להעיד מי ממקבלי ההחלטות, לרבות מנהל
8 המשמרת באותו היום, מר גבור, ולפיכך למעשה לא הובהר עד תום הליך התגבשות
9 ההחלטה לביטול הטיסה. וגם לעניין המאמצים שהושקעו (ככל שהושקעו) במניעת ביטול
10 הטיסה, נשאלות שאלות שלא ניתנה להן כל תשובה ע"י הנתבעת. כך למשל, אם נטען ע"י
11 העדה כי תנאי ה – MINIMA הם ספציפיים עבור כל חברת תעופה, והם מותאמים
12 למטוסיה ומיומנות צוות הטיסה שלה (ר' למשל, עמ' 9 ש' 25 – 26), הרי לכאורה אם היה
13 מוכר מטוס של חברת תעופה אחרת, עם צוות אחר, לא מן הנמנע כי אלו כן היו עומדים
14 בתנאי ה – MINIMA לביצוע נחיתה בקראקוב, חרף תנאי מזג האוויר. שאלה זו מתחדדת,
15 נוכח העובדה הבלתי שנויה במחלוקת, כי במועד הרלוונטי בוצעו נחיתות מטוסים ע"י
16 חברות אחרות. עובדה זו עלתה, במסגרת חקירתה הנגדית של עדת הנתבעת, אשר אישרה
17 שנמל התעופה בקראקוב לא הושבת כליל, וכן בוצעו נחיתות בשטחו באותו היום, וטענה
18 ליכולתה הפרטנית של כל חברת תעופה עפ"י כליה ויכולת הצוותים שלה. עוד למשל, לא
19 הובהר, מדוע לא נבדקה האפשרות להשתמש במטוס אחר של הנתבעת, שנמצא ביעד אחר
20 ולהנחיתו בנמל תעופה אחר בפולין, והאם אותם תנאי ראות לקויים שררו בכלל נמלי
21 התעופה במדינה? כן לא הוכח, כי דחייה של הטיסה בכמה שעות, חלף ביטולה, תוך ביצועה
22 באמצעות מטוס אחר (של הנתבעת או מוכר) לא הייתה מאפשרת נחיתה בתנאי ראות
23 נוחים יותר.
- 24
- 25 32. הנה כי כן, דברי הנציגה משקפים, הלכה למעשה, כי לא בוצע כל ניסיון מטעם הנתבעת
26 לבחון חלופה לביטול הטיסה. כפי שהצהירה העדה, תנאי מזג האוויר בקראקוב הספיקו
27 לנתבעת כדי להורות על ביטולה של הטיסה. ניתן ללמוד זאת גם מן המסמכים, שלכאורה
28 נערכו ע"י מנהל המשמרת גבור (B1 – B2), מהם עולה כי בד בבד עם ביטול הטיסה בקו
29 קראקוב – ת"א, בוטלה הטיסה במסלול ההפוך. כלומר, מרגע שהמטוס שאמור היה לבצע
30 את נתיב הטיסה, הלוך ושוב, קורקע, בוטלה טיסת התובעים, מבלי שנבחנה כל
31 אלטרנטיבה לכך. התנהלות זו אינה עומדת בקנה אחד עם ציפייתו של החוק. כאמור לעיל,
32 הוראת החוק כי מוביל אווירי יבצע את המאמצים ה**סבירים** על מנת למנוע ביטולה של
33 טיסה, אולם במקרה דנן נדמה כי לא נעשה כל ניסיון מצידה, אף לא הקל שבקלים.

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 17962-03-20 נחום ואח' נ' WIZZ AIR

תיק חיצוני:

- 1 33. לאור הנימוקים המפורטים לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי לא עלה בידי הנתבעת להוכיח
2 התקיימותן של נסיבות המקימות לה הגנה מכח [סעיף 6\(ה\)\(1\)](#) לחוק שירותי תעופה, ומכאן
3 שהתובעים זכאים לתשלום הפיצוי הסטטוטורי הקבוע בחוק.
4
5 האם זכאים התובעים לפיצויים לדוגמא?
6 34. בעניין זה טענו התובעים, כי היות והנתבעת לא שילמה להם ביודעין את הפיצוי הקבוע
7 בחוק, תוך שאילצה אותם לפנות לערכאות המשפטיות, דבר שגרר הוצאות וביטול זמן, הרי
8 שיש להטיל עליה פיצויים לדוגמא וזאת בהסתמך על הוראות [סעיף 11\(א\)\(1\)\(ב\)](#) לחוק.
9
10 35. מנגד, טענה הנתבעת, כי התובעים אינם זכאים כלל לפיצוי, וודאי לא פיצוי לדוגמא, זאת
11 היות ולגרסתה, סירובה לשלם את הפיצוי נבע מטענתה, בתום לב, לקיומה של הגנה מכוח
12 החוק. כמו כן, עתרה הנתבעת להתחשבות בית המשפט במצבן הכלכלי של חברות התעופה,
13 והנתבעת בתוכן, כתוצאה ממשבר הקורונה.
14
15 36. [סעיף 11\(א\)\(1\)\(ב\)](#) לחוק מקנה לבית המשפט סמכות לפסוק פיצויים לדוגמא, בסכום שלא
16 יעלה על 10,590 ₪, אם ימצא כי **ביודעין** לא נתן מפעיל הטיסה הטבות, לרבות פיצוי, לנוסע
17 שטיסתו בוטלה, בניגוד להוראות [סעיף 6](#) לחוק.
18
19 37. [סעיף 11\(ב\)](#) לחוק קובע כי בבואו לקבוע את גובה הפיצויים לדוגמא, לא יתחשב בית
20 המשפט בגובה הנזק שנגרם לנוסע עקב ביטול הטיסה או השינוי במועד המראתה או
21 בתנאיה, אלא יתחשב, בין היתר, בשיקולים האלה: (1) אכיפת החוק והרתעה מפני הפרתו;
22 (2) עידוד הנוסע למימוש זכויותיו; (3) היות ההפרה הפרה חוזרת; (4) חומרת ההפרה
23 ונסיבותיה; (5) שוויה הכספי של העסקה שבקשר אליה בוצעה ההפרה.
24
25 38. בניגוד לנטל הוכחת התקיימות תנאי הפטור, שהינו מוטל על הנתבעת, הרי שהנטל להוכחת
26 זכאות לפיצויים לדוגמא מוטל על התובעים.
27
28 39. באשר לטענת התובעים, כי פנו באמצעות בא כוחם אל הנתבעת בסמוך למקרה בדרישה
29 לתשלום פיצוי וסורבו, טענה זו עולה מתצהיר התובע 1 ומתכתובת מייל שצורפה לתצהירו.
30 הטענה לא הוכחה על ידי הנתבעת, ומכאן שעובדה זו הוכחה.
31
32 40. לפיכך, העובדות הרלוונטיות לפסיקת פיצויים לדוגמא, הוא סירובה של הנתבעת לפצות
33 את התובעים בפיצוי סטטוטורי בהמשך לפנייתם אליה בסמוך לאירוע. במחדלה זה,

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 17962-03-20 נחום ואח' נ' WIZZ AIR

תיק חיצוני:

1 אילצה הנתבעת את התובעים לניהול הליך משפטי, לביטול זמן והוצאות כספיות. מכאן,
 2 שעתירת התובעים לחיוב הנתבעת גם בתשלום פיצוי לדוגמא, בדין היא.
 3
 4 41. בקביעת סכום הפיצוי שקלתי את מכלול השיקולים הרלוונטיים, לרבות חומרת ההפרה
 5 ועוגמת הנפש שנגרמה לתובעים, שטיסתם בוטלה לאחר המתנה ממושכת בדלפקי הציק
 6 אין; שקלתי את החשיבות הנודעת לאכיפת החוק והרתעת הנתבעת וחברות תעופה אחרות
 7 מפני הפרתו וכן חומרת ההפרה ונסיבותיה. מנגד, שקלתי את העובדה שלא נטענו כלפי
 8 הנתבעת כל טענות ביחס להפרות נוספות של חובותיה כלפי נוסעיה התובעים, בבחינת מתן
 9 שירותי סיוע עפ"י החוק, וזאת יש לזקוף לזכותה של הנתבעת. זאת ועוד, לא נטען כלפי
 10 הנתבעת, וממילא לא הוכח, כי הפרותיה את הוראות החוק, הן חוזרות ונשנות. עובדה זו
 11 משליכה על שאלת שיעור ההרתעה הנדרשת במקרה דנן. לעניין טענת הנתבעת, כי יש
 12 להתחשב במצבה הכלכלי בעטיו של משבר הקורונה, הרי שמאחר ולא הובא כל נתון ספציפי
 13 ביחס לנתבעת עצמה, יש קושי ליתן משקל של ממש לשיקול זה.
 14

15 42. סופו של דבר, אני קובעת כי על הנתבעת לפצות, כל אחד מהתובעים בפיצוי לדוגמא, ע"ס
 16 1,500 ₪.
 17

סוף דבר:

18 43. אשר על כן, אני מורה כדלקמן:
 19
 20

21 43.1 הנתבעת תשלם, לכל אחד מהתובעים, פיצוי סטטוטורי ע"ס 2,080 ₪ וכן פיצוי לדוגמא
 22 ע"ס 1,500 ₪.

23 43.2 לשאלת ההוצאות, בשים לב לכך שהתביעה התקבלה בחלקה בלבד, אני מחייבת את
 24 הנתבעת לשלם לתובעים שכ"ט עורך דין, בסך של 7,540 ש"ח, וזאת בהתאם לתעריף
 25 המינימלי המומלץ (כללי לשכת עורכי הדין (התעריף המינימלי המומלץ), תש"ס-2000)
 26 ובצירוף סכום האגרה כפי ששולמה.

27 זכות ערעור כחוק.

28 **ניתן היום, י"א תמוז תשפ"ב, 10 יולי 2022, בהעדר הצדדים.**

אושרית הובר היימן, שופטת

30
31